

1. Uvod

U okviru pojmovne konceptualizacije usvojena je definicija koja određuje kritičko mišljenje kao osvešćeno evaluativno mišljenje osetljivo na kontekst. Kritička misao podrazumeva na kriterijumima zasnovanu procenu nekog misaonog procesa ili produkta, pri čemu su kriterijumi ne samo nužno logički zasnovani već i kontekstualno osetljivi. Svest o sopstvenom kognitivnom funkcionisanju, kao i sposobnost prepoznavanja i razumevanja sopstvenih i tuđih emocija nužni su preduslovi efikasnosti kritičke evaluacije.

Mnogi autori izjednačavaju neformalnu logiku sa kritičkim mišljenjem jer se ona bavi rezonovanjem koje je zavisno od konteksta. Kritičko mišljenje jedan je od oblika mišljenja višeg reda i kao (takvo ima sledeća svojstva: apstraktno je i kompleksno, nije nužno algoritmičko, voljno je i disciplinovano).

U redu se razmatraju tri različite koncepcije kritičkog mišljenja (Glaser, Siegel, McPeck i Enis) i modeli njegovog razvoja koje one impliciraju i nude¹. U pogledu individualnog i društvenog značaja i neophodnosti razvoja kritičkog mišljenja među autorima postoji puna saglasnost. Oni zajednički stoje i iza stava da se kritičko mišljenje ne razvija samo od sebe i da postoji izrazita potreba da se ono neguje kroz proces učenja i obrazovanja. Kada je u pitanju samo razumevanje i definisanje kritičkog mišljenja, analiza, međutim, pokazuje da među autorima nema saglasnosti. Različiti autori pod kritičkim mišljenjem podrazumevaju sasvim različite kvalitete. Iz tako različitih shvatanja kritičkog mišljenja proizilaze i sasvim različite praktične posledice u odnosu na smisao, puteve, sredstva, metode i organizaciju njegovog razvoja.

Ključne reči: kritičko mišljenje, evaluacija, kontekst, metakognicija, neformalna logika, mišljenje višeg reda.

---

¹ Despotović, M., Znanje i kritičko mišljenje u odraslom dobu, Beograd, 1997.

2. Šta je kritičko mišljenje?

Ako odgovor na ovo pitanje potražimo u literaturi, može nas zbuniti veliki broj definicija koje su u opticaju. Nije preterano reći da ih ima onoliko koliko i autora koji se bave kritičkim mišljenjem, ili bar onoliko koliko i programa dizajniranih da podstiču kritičko mišljenje. Ilustracije radi, napravljen je izbor definicija koje se često sreću u literaturi i smatraju se uticajnim.

- Kritičko mišljenje je veština davanja racionalnih argumenata za nečije ponašanje ili slaganje sa određenim uverenjem. Ono takođe uključuje i dispozicione elemente: spremnost na postavljanje pitanja i produkciju pretpostavki.
- Kritičko mišljenje je kognitivno - afektivna aktivnost koja uključuje selekcionisanu kombinaciju veština i strategija koje pomažu pojedincu da obradi različite informacije u skladu sa logičkim pravilima, da se distancira od sopstvenih ubeđenja i predrasuda i da stigne do dobro zasnovanih i logičkih zaključaka, pojmova i izbora.
- Kritičko mišljenje je razumno, reflektivno mišljenje koje je fokusirano na odlučivanje o tome u šta da se veruje i šta da se čini²
- Kritičko mišljenje čine mentalni procesi, strategije i predstavljanja koje ljudi koriste da reše probleme, donesu odluke i nauče nove pojmove .
- Kritičko mišljenje je mišljenje koje olakšava prosuđivanje jer je zasnovano na kriterijumima, samokorigujuće je i osetljivo na kontekst.
- Kritičko mišljenje je vrednovanje zaključaka putem logičkog i sistematičnog istraživanja problema, dokaza i rešenja.
- Kritičko mišljenje je mišljenje o mišljenju i evaluacija našeg mišljenja, osećanja i ponašanja koja nam omogućuje da ih pojasnimo i unapredimo.
- Kritičko mišljenje je kognitivna strategija neprekidnog proveravanja i testiranja mogućih rešenja.

---

² Ennis, 1987.

---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU

WWW.MATURSKI.NET ----

[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](#)

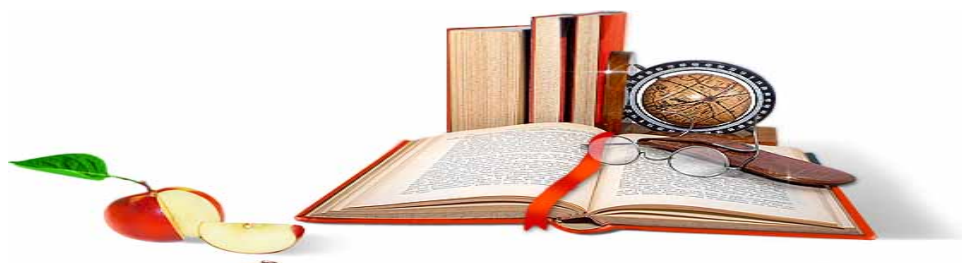
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA

RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.

WWW.SEMINARSKIRAD.ORG

WWW.MAGISTARSKI.COM

WWW.MATURSKIRADOVI.NET

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO [SEMINARSKI](#), [DIPLOMSKI](#) ILI [MATURSKI](#) RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE [GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#) KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U [BAZI](#) NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU [IZRADA RADOVA](#). PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM [FORUMU](#) ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com